

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita Venerabilis Arnesti, (vulgò Ernesti) Primi Archiepiscopi Pragensis

Balbín, Bohuslav

Pragæ, 1664

Arnesti Archi-Episcopi ab humilitate, aliisq[ue] maximis Virtutibus
defensio. Caput VII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42763

cem peccatorum, orare pro ijs, qui singulari erga eam amore feruntur.

Recommendantium. *Sequitur in Bohemico.* Nos ARNESTUS jam in extremis constitutus, sed ratione sanâ utens, ijs omnibus qui hoc miraculum scribent, narrabunt, aut legi audient, quadraginta dies Indulgentiarum, vi potestatis nostræ, gratiose concedimus.

Archiepiscopum indignum. *Bob. additur.* hominem indignum.

Sanguine peccatorum. *Bohemice,* peccantium repletis.

In Bohemico sic finitur narratio: Gloria & honor Christo DEO, Domino nostro in secula benedicto, & Mariæ Matri ejus purissimæ Virgini & gloriosæ Genitrici filij DEI.

Arnesti Archi-Episcopi ab humilitate, alijsq; maximis Virtutibus defensio.

CAPUT VII.

Non deerunt, sine dubio, si qui fortasse in sanctorum virorum gestis parùm adhuc versati, ignorant quanto studio, & artificio, quantâq; atrocitate verborum, sua ipsi minima vitia detestentur, & explicent: non deerunt, inquam, qui lectâ innocentissimi Præfulis narratione permoti, nescio quæ scelera imputabunt *Arnesto.* Nam

Mira Arnesti humilitas.

quod scelus ab ejus Vita abfuit, quem ipsa misericordiae *Mater*, & pœnitentium amica, suo dignata aspectu non est? nequam, & nullius frugi adolescentem esse oportuit. Jam repetent etiam illud (quod ultro dabit *Arnestus*) manus ejus sanguine peccatorum fuisse plenas; addant si lubet, etiam sceleratissime usq; ad ultimam vita horam vixisse. Nonne quo processuri sint, vident, si velint ea, quæ humiliter scripsit *Arnestus*, tueri? Ego verò ita existimo; ipsam hanc *Beatissima Virginis* aversionem, in *Virgine* pro maximo amoris argumento, in *puero*, pro summæ pietatis indicio, accipi debere; captabat videlicet tam ambitiosè *Arnesti* sui amorem *Virgo Beata*, ut etiam machinas ex miraculis & amans & *Mater* ad amatum *Arnesti* cor occupandum adhiberet. Deinde facilè amantibus fastidium obrepit, sed *amantium ira amoris redintegratio est*, idq; innumeris eorum, qui penitus se se in *Divinæ Matris* amorem insinuaverunt, exemplis probari potest: Quantâ longissimæ iræ significatione, nescio quam *Hermanni* sui negligentiam (ad quem toties veniebat è Cœlo, quem *Iosephum* suum nominabat) *DEI Mater* punivit? quantæ inimicitiae, ut ita dicam, inter eandem, & *Alfonsum Rodriquez*, ob unum curiosum aspectum sunt exorta? redire ad carissimum *Alfonsum* diu noluit, neq; nisi multo ambitu precum, & lacrymarum placata est. Parentes qui in alienis filijs grandia crimina patienter vident, tantùmq; non laudant, in proprijs minima peccata ferre non possunt gravitèr; animadvertunt. Quidam sanctorum virorum levissima errata, quæ nos in communi vita risu excipimus, flagellis casti, morbis cruciati, etiam morte luerunt; multi qui quotidianâ Angelorum sanctorum familiaritate gaudebant, levitate aliquâ admittâ, eorum aspectum in perpetuum amiserunt. *Genus irritabile Vatum*, appellavit *Horatius*; non minùs in amore delicati sunt Cælites, quàm Vates; ut meritò omni ope providendum sit nobis, nè nostris vitijs irasci seriò possint, aut, si ob vitæ conditionem præstare culpam non possumus, ut iræ breves & exorabiles sint, efficere. Nam ut facilè offenduntur, sic miseratione imbecillitatis, vitæq; nostræ, facilè mitigantur. Neq; illa me movet iterata toties ab *Arnesto*

Ob levissima
errata sæpe
sancti viri
plectuntur.

Terent.

Vita Her-
manni.

Vita Alfonfi
Rodriquez.

Arnesto peccatorum confessio & Vita, quam vocat, *sceleratissimam*: nimis fallitur, nec *Sanctorum* virorum mores novit, qui ex eorum verbis argumentum de conscientia facit; quantis clamoribus, & fletibus furtum pomorum, lectionem item *Maronis* de Didone, aliâq; minora *D. Augustinus* prosequitur! Quoties *Ambrosius*, Sanctissimus Antistes, suum Tribunal, ex quo ad Episcopatum sit raptus, inculcat! Similis *Synesius* Episcopus, qui, alicubi ait se *tam malè sibi conscium esse, ut pro se DEVM orare vereatur*. Vide in eam sententiam exempla, & dicta Sanctorum virorum plurima in eorum libris, qui de humilitatis virtute scripserunt. Hanc *Arnesti* nostri innocentiam facilè prudentibus virtutum, & sanctimoniam alienam conscijs probabo. Nam in primis, si sceleribus coopertus per summam vitæ licentiam, in contemptu cæli & terræ agebat *Arnestus*, cur *Diva Virgo* ad brevissimam pueri orationem, quæ per tempus, quo Antiphona *Salve Regina* canebatur, protracta est, illos suos misericordes oculos reddidit? cur in gratiam tam citò redijt? cur iterum amavit? Hæc iræ brevitatis, puerile aliquod erratum, non in vita crimen, taceo enormia delicta *subantis*, ut cum *D. Hieronymo* loquar, *Epicuri*, significat. Expectaret certè *Diva Mater*, dum per scelerum poenitentiam *Arnestus* placare Matrem vellet, & adolescentis probi munus impleret, si irasci ex ea causa voluisset. Adde quòd *IESVS* puer in ira sequi Matrem noluerit, quin *Arnestum* (quod puero in dolore summam attulit voluptatem) blandissimè ultro respiceret ac tueretur. Gratias se *Diva Virgini* dum abiret egisse ipse fatetur *Arnestus*; quid istæ gratiæ, quid in *IESV* pueri aspectu solatia? hos motus animorum, oculi & corda sceleratorum habere non solent, neque ejusmodi Pietatis genere ac dulci affectu tenentur. Deinde ipsâ excusatione ætatis uti licet, & *Arnestum* omni crimine purgare: quid enim magnopere intra Scholarum angustias, vigilantibus pro puero domi & foris Magistris, tantillâ præsertim in ætate perpetrari toties potuit, ut vita ejus *sceleratissima* diceretur? Nam illud quod addit, *manus suas sanguine peccatorum plenas*, ex *D. Bernardo* sumpsit, cui hæc forma lo-

E 3

quen-

Sancti Viti
levissima in-
se peccata ut
sacrilegia
accusant.
*D. August. in
Confession.*
*D. Ambr. l. 2.
de Offic. C. 1.*
Synes. Epist. 47.

*R. P. Nic.
Lancetius S. 1.
in Opusc.
Spir.*

*R. P. Gaspar
Tausch, S. 1.
tr. de Humi-
litate.*

*Rodericus de
Humilitate.*

Probatur
nullum in se
grave scelus
admisisse
puerum *Ar-
nestum.*

*Serm. de Aqua-
dulla, seu de
Nativitat. B. V.*

Qui omnia
promittit,
plerumq;
minimum
promittit.
Annibal
Scotus in
Tacitum.

quendi usitata fuit, ac præcipuè cum monet, *per purissimas Mariæ manus Christo Filio munera a nobis offerri oportere.* Ad extremum, apud me pro omni argumento est, ipsa nimia sui ab *Arnesto* profecta accusatio, & quædam omnem audaciam superans confessio. Observant *Ethici Politicis*, scriptores, honestam negandi rationem esse, omnia universim, nihil in particulari promittere; nam *singulatim promissis fides magis quam universis astringitur*: idem in rem præsentem transferri potest exemplum. Si *Arnestus* nominasset crimen, aut in ea ætate, sceleratissimum, Lascivum, his & illis vitijs inquinatum, se vixisse diceret, fidem apud aliquos forsitan mereretur; at cum se *inter peccatores præcipuum, in cogitationibus & operibus sceleratissimum ab illa hora usq; ad supremam vitæ sue horam canem fetidum*, dignum odio mortaliū omnium, *sanguine peccatorum manus suas madere* affirmat, quis satis sanus fidem habeat? præsertim cui immortales *Arnesti* virtutes, atq; etiam miracula sunt audita? nunc *Arnestus* qui omnia in se accusavit vitia, nihil accusavit. Humilitas cum contemptum sui sagaciter venatur, quoties modum excedit, fidem amittit. Illa verò maxima accusatio fuit, quòd, *Glacio abiens, reverentiam*, ut loquitur, *sanctæ Imagini non præstiterit.* Enorme sine dubio, & tot lacrymis & clamoribus dignum, atq; etiam in vulgus spargendum piaculum! Nullum hîc ego ingrati animi crimen agnosco; nam postmodum probaturus sum, hanc unam à *Beatissima Virgine* gratiam maximis, & in omne ævum duraturis *Fundationibus* ab *Arnesto* redemptam, ut nihil optari potuerit magis, quàm *Beatissimam Virgineam* sic irasci.

Notæ in Caput VII.

L Evissima errata. *Id optimè ostendit R. P. Nicolaus Lancicius opusculo spiritali 16. de fuga peccatorum venialium, exemplo Moysis, Davidis, Ezechia, aliorumq; sanctorum. Memini*

mini me olim legere S. Elzearium Comitem, ob parvum quoddam delictum, ab ipso Christo Domino dirissimè flagellatum pœnas dedisse.

Vita S. Elze-
rij Comitis
Pragæ edita.

Sanctorum mores. Sanctissima Virgo Teresa, quadam de se aliquando scripsit, qua ignaros permoverunt, ut de innocentissima & DEO plena Virginis integritate cœperint dubitare, quos refellit in ejus vita Didacus Jepesius (maximè lib. 3. C. 1.) citati Authores sententiis & exemplis abundant, ut supervacaneum sit probare.

S. Teref in Vi-
ta sua C. 32.
Humilitas S.
Teresa,

Observant Ethici. Ars hac Aularum est, ut pridem magnus Auslicus Annibal Scotus L. 1. in Tacitum annotavit. Aulici qui omnia omni tempore obsequia promittunt, minùs prestabunt; at qui unum aliquod negotium suscepturos pollicentur, difficiliùs fallunt. Hoc scivit in Aula tropicis educatus Tiberius, qui cum se in Senatu imparem diceret universa Reip. gerenda, & ab Asinio Gallo urgeretur, quam partem Reip. mandari sibi vellet? elusit: non esse, inquit, decorum pudori suo legere aliquid, aut evitare ex eo, cui in universum excusari mallet; & tamen nihil cupiebat magis quàm imperare. Bonum Histriorem hoc loco Tiberium. Lipsius appellavit in L. 1. Annal. Taciti N. 88.

Tiberii Cæsa-
ris simulatio
detecta,

Quam potissimum culpam in
ARNESTO suo Divina Mater irato
vultu indicasse & vindicasse
videatur.

CAPUT VIII.

Refert in Græcia sua Pausanias, Her-
culem, cum aliquando laborum satur, necessariæ quietis
capien-

Pausan. l. 1.
Græcia f. 254
Græcia edita